

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jaroslavy Ďáskové a Mgr. Petra Sedláka, v právní věci žalobce **SLOT Group, a.s.**, se sídlem Jáchymovská 142, Karlovy Vary, zast. Mgr. Alešem Smetankou, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Malinovského nám. 3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2011, č.j. MMB/0417410/2011,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 9. 11. 2013, č.j. MMB/0417410/2011, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 5.904 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, Mgr. Aleše Smetanky, advokáta se sídlem Praha 1, Jungmannova 745/24.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 24. 1. 2012 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2011, č.j. MMB/0417410/2011, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu městské části Brno – Žabovřesky ze dne 31. 8. 2011,

č.j. MCZAB/10184/11/OF/Zemn, kterým byl žalobci vyměřen místní poplatek za období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 za celkem 1 kus výherního hracího přístroje v celkové částce 30.000 Kč, a to na základě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s obecně závaznou vyhláškou města Brna č. 17/1998, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj (dále také jen „vyhláška č. 17/1998“).

II. Obsah žaloby

Žalobce považuje rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný se podle žalobce nedostatečně vypořádal s právní argumentací žalobce. Žalobou napadené rozhodnutí tak podle žalobce nesplňuje požadavky na přezkoumatelnost správních rozhodnutí vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2005, č.j. 1 As 39/2004-75.

Dále žalobce napadá rozhodnutí žalovaného jakož i platební výměr správce poplatku pro rozpor se zákonem o místních poplatcích a zákonem. č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“). Podle žalobce zákon o místních poplatcích ve zpoplatňovaném období zpoplatnění koncových terminálů centrálního loterního systému vůbec neumožňoval, jelikož možnost zpoplatnění těchto zařízení nastala až od 16.6.2010. Žalovaný pak vadně založil možnost zpoplatnění těchto zařízení na nálezu Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10. Žalobce je však přesvědčen, že závěry zastávané žalovaným ve vztahu k zákonu o místních poplatcích z nálezu Ústavního soudu nevyplývají, neboť z nálezu nevyplývá, že by obce před nabytím účinnosti novely zákona o místních poplatcích provedenou zákonem č. 183/2010 byly oprávněny vybírat místní poplatky za koncová zařízení centrálního loterního systému. Dále žalobce uvádí, že závěry nálezu Ústavního soudu nejsou na oblast místních poplatků aplikovatelné, neboť se předmětný nález zabývá výhradně interpretací § 50 odst. 4 zákona o loteriích obsahující zmocnění k regulaci umístění výherních hracích přístrojů na území obce obecně závaznou vyhláškou. Podle žalobce nelze normy daňového práva vykládat extenzivním způsobem pomocí systematického a teleologického výkladu, neboť právě zásady daňového práva směřují proti tomuto extenzivnímu výkladu.

Žalobce dále trvá na nepřípustnosti zpoplatňování i samotných videoloterijních terminálů jako koncových jednotek centrálního loterního systému. Předmětem zpoplatnění mohou být pouze centrální loterní systémy jako celky. Žalobce tak považuje platební výměr, jakož i rozhodnutí žalovaného za nezákonné a protiústavní.

Další žalobní námitkou žalobce napadá neaplikovatelnost vyhlášky č. 17/1998 v období před 16.6.2010, jelikož tato stanovovala jako předmět poplatku pouze výherní hrací přístroje. V nálezu Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 město Chrástava v předmětné obecně závazné vyhlášce výslovně rozšířilo působnost své obecně závazné vyhlášky i na koncové terminály centrálního loterního systému. Podle žalobce pak v případě, že obec hodlá aplikovat vyhlášku i na jiné přístroje podobné výherním hracím přístrojům, pak tuto vůli musí v obecně závazné vyhlášce výslovně vyjádřit. Žalovaný tak neměl pro zpoplatnění videoloterijních terminálů před 16.6.2010 zmocnění v podobě aplikovatelné obecně závazné vyhlášky.

Žalobce napadá postup žalovaného i správce poplatku z hlediska nerespektování obecných právních zásad, zejména zásady „v pochybnostech mírněji“ resp. „ve prospěch poplatníka“ (in dubio mitius, resp. in dubio pro libertate), kdy v případě nejednoznačné právní úpravy ukládající povinnosti soukromému subjektu vůči státu musí být vždy aplikován výklad ve prospěch soukromého subjektu, resp. výklad, který vůbec či co nejméně zasahuje do práv či svobod soukromého subjektu. Pro podporu svých tvrzení žalobce uvádí judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu.

Žalobce uzavírá, že mu byla poplatková povinnost stanovena nad rámec zákona. Postupem žalovaného tak podle názoru žalobce došlo k porušení čl. 11 odst. 1 a odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření doručeném zdejšímu soudu dne 21. 2. 2012 k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí uvádí, že se vypořádal se všemi žalobcem uplatněnými odvolacími námitkami. Žalovaný nadále setrvává na svém názoru, že koncová zařízení centrálního loterního systému lze podřadit pod pojem výherní hrací přístroj. Žalovaný uvádí, že vycházel ze závěrů nálezu Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 a podřadil tak tato zařízení pod definici podle § 2 písm. e) zákona o loteriích. Žalovaný uvádí, že změna správní praxe je možná na základě změny relevantních společenských událostí, za které je možné považovat i předmětný nálezu Ústavního soudu. Z pohledu obecné spravedlnosti nemůže stanovisko žalobce obstát, jelikož akceptací názoru a metodického vedení obcí ze strany ministerstva financí, byly bezmocné proti šíření hazardních her a jejich negativních externalit. V souvislosti s uvedeným pak žalovaný uvádí nálezu Ústavního soudu ze dne 3.1.2012, sp. zn. Pl. ÚS 170/11. K neaplikovatelnosti obecně závazné vyhlášky č. 17/1998 žalovaný odkazuje na žalobou napadené rozhodnutí, kde se s uplatněnou námitkou vypořádal. Žalovaný trvá na podřaditelnosti videoloterijních terminálů pod pojem výherního hracího přístroje v širším slova smyslu, proto podle žalovaného zásada v pochybnostech ve prospěch poplatníka není aplikovatelná. Žalovaný navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Právní hodnocení soudu

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, že napadené rozhodnutí žalovaného nebylo vydáno v souladu se zákonem. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání za podmínek ustanovení § 76 odst. 1 s.ř.s.

Krajský soud se přednostně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí soud zabývat z úřední povinnosti nad rámec uplatněných žalobních námitek. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o

jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě nelze věcně přezkoumat.

Takové rozhodnutí je nutno zrušit pro nepřezkoumatelnost, která může nastat buď pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.) nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. uvádí jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný).

Žalobcem byla namítána nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Podle žalobce se žalovaný nedostatečně vypořádal s žalobcem uplatněnými odvolacími námitkami.

K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26.2.1993, sp. zn. 6 A 48/92, že: „z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastnickovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užité argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“

V odvolání proti platebnímu výměru byly žalobcem uplatněny námitky nezákonnosti platebního výměru pro nemožnost vyměřit poplatek na základě uplatněné vyhlášky, resp. pro absenci zákonného zmocnění k vyměření místního poplatku, vč. námitky neaplikovatelnosti vyhlášky na jiná technická herní zařízení, dále namítl nezákonnost platebního výměru pro rozpor se zákonem o místních poplatcích a zákonem o loteriích, rozpor s ústavně a mezinárodně garantovanými právy, relevantní judikaturou soudů a nerespektování obecných zásad právních. V odůvodnění rozhodnutí žalovaného se žalovaný dostatečně vypořádal s jednotlivými žalobcem uplatněnými námitkami. Svůj právní názor vyjádřil naprosto zřetelným způsobem za použití relevantních ustanovení dotčených právních předpisů a judikatury. Nelze ani konstatovat nevypořádání některé z žalobcem uplatněných odvolacích námitek. Rozhodnutí žalovaného tak soud neshledal nepřezkoumatelným pro nedostatečné vypořádání odvolacích námitek, neboť všechny žalobcem uplatněné námitky byly žalovaným vypořádány dostatečně a z logické koncepce rozhodnutí jasně vyplynul žalovaného názor na předmětnou problematiku, vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jakož i zásadní důvody nedůvodnosti žalobcem uplatněných odvolacích námitek.

Předmět sporu mezi žalobcem a žalovaným se v nyní souzené věci koncentroval na dva základní okruhy otázek. První spornou otázkou byla otázka, zda místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj ve smyslu zákona o místních poplatcích a vyhlášky č. 17/1998 podléhaly interaktivní videoloterijní terminály jako koncové jednotky centrálního loterního systému i před novelou zákona o místních poplatcích provedenou zákonem č. 183/2010 Sb., a bylo je tak možné subsumovat pod pojem výherní hrací přístroj.

Ze správního spisu nevyplývá, že by žalobce v roce 2009 ohlásil k místnímu poplatku zařízení, na které dopadá napadené rozhodnutí. Konečně ani v roce 2011 se necítil povinen podávat ohlášení v případě přístroje, na který se vztahuje napadené rozhodnutí, když ze správního spisu vyplývá, že v rámci odpovědi na výzvu správce místního poplatku č.j. MCZAB/07950/01/11/OF/Zemn ze dne 30. 6. 2011 uvedl, že v období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 neprovozoval žádný výherní hrací přístroj, ale pouze jeden centrální loterní systém s jedním terminálem na území městské části Žabovřesky.

Podle § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích účinného do 15.6.2010 poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku.

Podle § 10a odst. 2 zákona o místních poplatcích poplatek za výherní hrací přístroj platí jeho provozovatel.

Podle § 10a odst. 3 zákona o místních poplatcích sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj na tři měsíce činí od 1000 Kč do 5000 Kč.

Podle § 2 písm. e) zákona o loteriích loteriemi a jinými podobnými hrami jsou zejména sázkové hry provozované pomocí elektronicky nebo elektronickomechanicky řízených výherních hracích přístrojů nebo podobných zařízení (dále jen "výherní hrací přístroje").

Podle § 17 odst. 1 věta první zákona o loteriích výherním hracím přístrojem se rozumí kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. U výherního hracího přístroje s programovým vybavením umožňujícím současnou hru na více hracích místech více hráčům je každé takové hrací místo rovněž považováno za samostatný výherní hrací přístroj.

Uvedená ustanovení zákona o místních poplatcích byla následně konkretizována na základě ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích obecně závaznou vyhláškou, kde obec upravila podrobnosti jejich vybírání, zejména stanovila konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. Ve zpoplatňovaném období byla účinná v územní působnosti správce poplatku obecně závazná vyhláška města Brna č. 17/1998, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj, která nabyla účinnosti od 1.9.1998.

V době, kdy byl poplatek za výherní hrací přístroj do právního řádu zaveden je nutné zohlednit skutečnost, že zařízení v podobě interaktivních videoloterijních terminálů na trhu loterních zařízení neexistovala. Zákonodárce, tak tento pojem nemohl explicitně uvést do

textu zákona. Ten tedy obsahoval pouze pojem výherní hrací přístroj, přičemž tento pojem byl legislativní zkratkou pro elektronicky nebo elektronickomechanicky řízené výherní hrací přístroje **nebo podobná zařízení**. Pojem jiné technické herní zařízení byl do zákona o místních poplatcích vložen až novelou č. 183/2010 Sb., která tak upřesnila předmět poplatkové povinnosti.

Z definic výherního hracího přístroje uvedených v zákoně o loteriích a následné novelizace provedené zákonem č. 183/2010 Sb. však nebylo lze dovodit, že by se videoloterijní terminály staly předmětem zpoplatnění až provedenou novelizací, jelikož tato pouze zpřesnila předmět zpoplatnění a nezavedla novou kategorii zpoplatňovaných zařízení. Interaktivní videoloterijní terminály tak vždy spadaly pod pojem výherního hracího přístroje, neboť nutně musela naplňovat definici podobného zařízení. Vzhledem k předmětným definicím a charakteru zařízení ve formě interaktivního videoloterijního terminálu se soud ztotožnil s názorem žalovaného, že obecnost definice podle zákona o loteriích umožňovala podřadit tato zařízení pod pojem výherního hracího přístroje a to již od okamžiku zavedení místního poplatku do právního řádu, tedy od 1.1.1998.

V nálezu Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ve věci „*Obecně závazné vyhlášky města Chrastavy*“ Ústavní soud dospěl v odst. 44. k závěru „*že charakter interaktivních videoloterijních systémů neumožňuje jejich podřazení pod úzkou definici výherního hracího přístroje podle § 17 odst. 1 loterijního zákona (pozn. krajského soudu: tato definice se podle názoru vysloveného v tomto nálezu vztahuje pouze na povolovací řízení k provozování výherních hracích přístrojů podle § 18 a násl. zákona o loteriích), neboť videoloterijní terminály jakožto koncové herní stanice, které jsou součástí širšího a složitějšího systému, jehož jádro je umístěno centrálně, postrádají vlastnost kompaktnosti, kterou vyžaduje definice obsažená v § 17 odst. 1 loterijního zákona. Avšak nic nebrání tomu, aby byly podřazeny pod širší definici podle § 2 písm. e) loterijního zákona, neboť nepochybně se jedná o zařízení výherním hracím přístrojům podobná a sloužící témuž účelu*“. Nálezem Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 tak byl vymezen vztah pojmu jiné technické herní zařízení a výherní hrací přístroj a byly tak odstraněny výkladové rozpory. Nelze však souhlasit s názorem žalobce, že z hlediska místních poplatků se staly interaktivní videoloterijní terminály předmětem zpoplatnění až od 14.6.2011 a nebylo je tak možné podrobit poplatkové povinnosti před tímto datem na základě aplikace názorů uvedených v nálezu Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10. Žalovaným byl použit nález Ústavního soudu jako podpora jím již dříve zastávaného názoru. Předmětným nálezem se Ústavní soud sice nezabýval problematikou místních poplatků ze stejného pohledu jako v nyní souzené věci, nicméně koncepce definic výherního hracího přístroje byla v nyní souzené věci použitelná.

Druhou spornou otázkou mezi žalobcem a žalovaným byla otázka, zda správce poplatku byl oprávněn s odůvodněním použití nálezu Ústavního soudu ze dne 14.6.2010, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 vyměřit žalobci místní poplatek i za období před vydáním předmětného nálezu Ústavního soudu.

Pro vypořádání této žalobní námitky bylo třeba zohlednit následující ustanovení vyhlášky č. 17/1998, které byl povinen správce poplatku při vyměření výše místního poplatku zohlednit.

Podle čl. 6 odst. 1 vyhlášky č. 17/1998 se poplatek platí ode dne, ve kterém poplatková povinnost vznikla, tj. ode dne uvedení výherního hracího přístroje do provozu.

Dále pak podle čl. 4 odst. 1 vyhlášky č. 17/1998 je poplatník povinen doručit písemně, a to nejvýše pět a nejméně jeden den předem, správci poplatku ohlášení o uvedení výherního hracího přístroje do provozu.

Podle čl. 8 odst. 3 vyhlášky č. 17/1998 pokud poplatník nesplní svoji oznamovací (poplatkovou) povinnost určenou touto obecně závaznou vyhláškou, lze dlužné poplatky vyměřit do tří let od konce kalendářního roku, ve kterém oznamovací (poplatková) povinnost vznikla.

Jelikož bylo možné na částku místního poplatku za období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 pohlížet jako na dlužný poplatek, správce poplatku tak byl oprávněn dlužný poplatek vyměřit do tří let od konce kalendářního roku, ve kterém poplatková povinnost vznikla (čl. 8 odst. 3 vyhlášky č. 17/1998). Poplatková povinnost vznikla v souladu s čl. 6 odst. 1 vyhlášky č. 17/1998 dnem uvedení výherního hracího přístroje do provozu. Platebním výměrem byla uložena poplatková povinnost za celkem 1 ks výherního hracího přístroje, a to zařízení výrobní číslo 0703P0310 v provozovně Brno, Makovského nám. 1, herna Bowling.

Z předloženého správního spisu soud není schopen zjistit skutečnosti významné pro rozhodnutí, zda došlo k prekluzi práva vyměřit místní poplatek, zejména najisto postavit, kdy bylo zpoplatněné zařízení uvedeno do provozu, neboť žalobce tvrdí, že bylo do provozu uvedeno 25. 7. 2007, tedy ještě před jeho povolením Ministerstvem financí rozhodnutím č. j. 34/26457/2007 ze dne 31. 12. 2007. Uvedení do provozu je přitom zásadní a podstatné, neboť od uvedení do provozu se odvíjí běh prekluzivní lhůty pro vyměření místního poplatku a stanovení mezních termínů pro pravomocné vyměření poplatku správcem poplatku, tedy včetně případného řízení před odvolacím orgánem.

Je třeba zdůraznit, že, jestliže obecně závazná vyhláška obsahovala ustanovení umožňující stanovit poplatek ve tříleté prekluzivní lhůtě, existovala tak možnost správce poplatku vyměřit poplatek až do uplynutí tříleté prekluzivní lhůty. Skutečnost, že doposud v průběhu prekluzivní lhůty nedošlo k vyměření poplatku neznamena, že poplatková povinnost neexistuje nebo přestala existovat. Zároveň pokud o povinnosti doposud neproběhlo žádné řízení, tak se nemůže jednat o povinnost, o níž by bylo již pravomocně rozhodnuto.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rámci usnesení ze dne 21. 10. 2008, č.j. 8 As 47/2005-86, uvedl, že „*Soudy rozhodující ve správním soudnictví však mají povinnost od okamžiku vyhlášení rozhodnutí rozšířeného senátu podle tam zaujatého právního názoru postupovat ve všech probíhajících a v budoucnu zahájených řízeních. V dané souvislosti lze zmínit i stanovisko právní doktríny: Důležitou a související otázkou je problém časové*

působnosti nově vysloveného právního názoru, tedy zda má nový právní názor vyslovený v novém rozhodnutí účinky retrospektivní nebo prospektivní. Je nepochybné, že v českém systému existuje v zásadě pouze incidentní retrospektiva, tedy aplikace nové soudem utvořené (dotvořené) normy na všechny kauzy aktuálně před soudy probíhající, stejně jako na všechny žaloby podané po dni vynesení nového právního názoru. Incidentní retrospektiva současně vylučuje mimořádné opravné prostředky typu obnovy řízení proti pravomocným rozhodnutím jen z důvodu změny judikatury, a to jak v řízení před obecnými soudy, tak v řízení správním. [Bobek, M., Kühn, Z., Polčák, R. (eds.), Judikatura a právní argumentace. Teoretické a praktické aspekty práce s judikaturou, Praha 2006, s. 48].“

Obdobná situace nastala i v souzené věci. V žádném případě nelze vykládat rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, jako retroaktivní, neboť uvedené rozhodnutí samo o sobě nemá obecné normativní účinky do minulosti. Citovaný nález Ústavního soudu nevytváří žádnou právní normu, která by nedovoleně upravovala právní vztahy existující již před její platností, event. účinností. Ve věci sp. zn. Pl. ÚS 29/10 poskytl Ústavní soud toliko ústavně konformní výklad již existujícího, platného a dlouhodobě účinného ustanovení zákona o loteriích. Pouze a jedině v tomto smyslu je třeba vnímat citovaný nález. Pojem výherní hrací přístroj byl v zákoně obsažen i ve zpoplatňovaném období.

Právě nálezem Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ve věci „*Obecně závazná vyhláška města Chrastavy*“, byl vyplněn pojem výherní hrací přístroj. Ústavní soud v uvedeném nálezu dospěl v odst. 44. k závěru „*že charakter interaktivních videoloterijních systémů neumožňuje jejich podřazení pod úzkou definici výherního hracího přístroje podle § 17 odst. 1 loterijního zákona (pozn. krajského soudu: tato definice se podle názoru vysloveného v tomto nálezu vztahuje pouze na povolovací řízení k provozování výherních hracích přístrojů podle § 18 a násl. zákona o loteriích), neboť videoloterijní terminály jakožto koncové herní stanice, které jsou součástí širšího a složitějšího systému, jehož jádro je umístěno centrálně, postrádají vlastnost kompaktnosti, kterou vyžaduje definice obsažená v § 17 odst. 1 loterijního zákona. Avšak nic nebrání tomu, aby byly podřazeny pod širší definici podle § 2 písm. e) loterijního zákona, neboť nepochybně se jedná o zařízení výherním hracím přístrojům podobná a sloužící témuž účelu*“.

Jestliže Ústavní soud teprve v roce 2011 naplnil správným, resp. ústavně konformním obsahem pojem výherní hrací přístroj, pak je na správci místního poplatku, jak k této okolnosti přistoupí. Podstatné je, zda rozhodoval správce místního poplatku v rámci své zákonné kompetence.

V těchto intencích je potřeba hodnotit skutkový stav. Pokud by zařízení mělo být, dle tvrzení žalobce, uvedeno do provozu dne 25. 7. 2007 a konec tříleté prekluzivní lhůty pro vyměření místního poplatku se odvíjel od data uvedení zařízení do provozu (čl. 6 odst. 1 ve spojení s čl. 8 odst. 3 vyhlášky č. 17/1998), uplynula by prekluzivní lhůta pro vyměření poplatku dne 31. 12. 2010 (počátek 31. 12. 2007). Platební výměr byl žalobci doručen dne 9. 9. 2011. Žalobce následně proti platebnímu výměru podal v zákonem stanovené lhůtě odvolání, o kterém bylo žalovaným rozhodnuto dne 9. 11. 2011. Rozhodnutí žalovaného následně nabylo dne 24. 11. 2011 právní moci. Prvním úkonem místně příslušného správce

místního poplatku pro příslušné období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 byla výzva k prokázání skutečností datovaná 30. 6. 2011, doručená žalobci 12. 7. 2011.

Z uvedeného je zřejmé, že při stanovení počátku běhu prekluzivní lhůty na 31. 12. 2007 by v průběhu lhůty nebyl ze strany místně příslušného správce místního poplatku učiněn žádný úkon, natož úkon přerušující běh prekluzivní lhůty. V případě zpoplatněného zařízení by tak byl místní poplatek žalobci vyměřen po uplynutí prekluzivní lhůty stanovené ustanovením § 8 odst. 3 vyhlášky města Brna č. 17/1998 a napadené rozhodnutí, jakož i jemu předcházející platební výměr by byly nezákonné.

K tomuto závěru však správní spis neobsahuje dostatečné podklady, neboť v případě, že by bylo zařízení uvedeno do provozu až v roce 2008 (povolání je dle tvrzení žalobce ze 31. 12. 2007) počátek běhu prekluzivní lhůty by byl dán dnem 31. 12. 2008 a prekluzivní lhůta by tak uplynula 31. 12. 2011 a o zařízení by bylo rozhodnuto v rámci běhu prekluzivní lhůty a za situace, kdy správce místního poplatku měl zákonnou možnost zpětně rozhodovat o dosud nevyměřených poplatcích. Zpětná aplikace názoru vysloveného v nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 by tak proběhla v rámci zákonných mantinelů jako retrospektivní aplikace názoru vysloveného v rozhodnutí soudu.

Otázku prekluze musí soud zkoumat z úřední povinnosti, stejně tak se musel otázkou prekluze zabývat i žalovaný a konečně i prvostupňový správce místního poplatku. Při vyhodnocení možnosti doměřit místní poplatek však žalovaný i prvostupňový správce místního poplatku vycházeli z nesprávné interpretace běhu prekluzivní lhůty a v důsledku toho nedošlo k dostatečnému zjištění skutkového stavu. Tato vada není odstranitelná v řízení před správním soudem, neboť by zdejší soud musel nahrazovat v podstatné míře dokazování, které mělo proběhnout před správními úřady, což není účelem soudního řízení správního, jako mimořádného přezkumu zákonnosti správního rozhodnutí. Soudu tak nezbylo než rozhodnutí žalovaného zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení, ve kterém žalovaný doplní dokazování tak, aby bylo zřejmé, kdy zpoplatněné zařízení bylo uvedeno do provozu a poté, co bude okamžik uvedení zpoplatněného zařízení do provozu postaven najisto, posoudí otázku prekluze práva vyměřit místní poplatek podle shora nastíněného postupu.

Dále se soud ve stručnosti vyjádří i k ostatním námitkám žalobce.

Žalobce dále trval na nepřipustnosti zpoplatňování i samotných videoloterijních terminálů jako koncových jednotek centrálního loterního systému. Podle žalobce předmětem zpoplatnění mohly být pouze centrální loterní systémy jako celky. Žalobce tak považoval platební výměr, jakož i rozhodnutí žalovaného za nezákonné a protiústavní.

K otázce zpoplatnění interaktivních videoloterijních terminálů jako koncových zařízení centrálního loterního systému se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31.05.2013, č.j. 2 Afs 37/2013 – 26. zde bylo jednoznačně vysloveno: „*Interaktivní videoloterijní terminál představuje "jiné technické zařízení" ve smyslu § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění po změně provedené zákonem č. 183/2010 Sb. Zpoplatnění proto podléhá každý koncový terminál, nejen centrální loterní jednotka.*“ Se

závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu se zdejší soud plně ztotožňuje. Zdejší soud neshledal důvod se od výše uvedených závěrů odchýlit ani v nyní souzené věci.

Dále žalobce uplatnil námitku neaplikovatelnosti vyhlášky č. 17/1998 jako relevantního podkladu pro zpoplatnění interaktivních videoloterijních terminálů.

Předně je nutné konstatovat, že správní soudy nemohou zasahovat do práva obcí vydávat obecně závazné vyhlášky, neboť by takovým postupem došlo k zásahu do ústavně zaručeného práva na samosprávu obcí. Soudy ve správním soudnictví nejsou nadány pravomocí přezkoumávat obecně závazné vyhlášky obcí, jelikož pro jejich přezkum jsou zákonem stanoveny jiné mechanismy. Orgány, které jsou nadány pravomocí k přezkumu obecně závazných vyhlášek jsou ministerstvo vnitra a Ústavní soud. V případě, že by správní soud dospěl k závěru, že konkrétní ustanovení obecně závazné vyhlášky je v rozporu se zákonem, takové ustanovení by neaplikoval, neboť je při své rozhodovací činnosti vázán pouze zákony a nikoli předpisy podzákonými.

Vyhláška č. 17/1998 stanovila v čl. 2, že poplatku podléhá každý povolený výherní hrací přístroj ve smyslu zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. Sama tato vyhláška tak v citovaném ustanovení odkazovala na definici výherního hracího přístroje uvedenou v zákoně o loteriích. Žalobce byl toho názoru, že zmíněným odkazem v obecně závazné vyhlášce zákonodárce zamýšlel odkázat na definici výherního hracího přístroje ve smyslu § 17 odst. 1 zákona o loteriích, která byla podle nálezu Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 použitelná pouze pro účely povolovacího řízení, a byla tak považována za tzv. úzkou definici výherního hracího přístroje. Podle žalobce, pokud obecně závazná vyhláška zaváděla místní poplatek za výherní hrací přístroj pouze s vymezením výherního hracího přístroje, nejednalo se o totožnou skutečnost jako by vyhláška na základě explicitního uvedení ustanovení § 2 písm. e) zákona o loteriích zpoplatňovala videoloterijní terminály.

S názorem žalobce se soud neztotožnil. Článek 2 vyhlášky č. 17/1998 vymezoval předmět poplatku v nejobecnějším slova smyslu jako výherní hrací přístroj. Následným odkazem na zákon o loteriích přímo uvedeným v čl. 2 vyhlášky č. 17/1998 se zákonodárce snažil vyplnit obsah pojmu výherní hrací přístroj a to odkazem na zákon o loteriích jako celek. V nálezu Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 byla vytvořena teoretická koncepce pro odlišení dvou definic výherního hracího přístroje. Definice uvedená v § 17 odst. 1 zákona o loteriích představovala definici v užším slova smyslu, která byla uplatnitelná pouze pro účely povolovacího řízení. Definice podle § 2 písm. e) zákona o loteriích byla chápána jako širší definice, která tedy z podstaty věci bude univerzálně použitelná ve všech ostatních případech, kdy bylo odkazováno na zákon o loteriích. Jelikož článek 2 vyhlášky č. 17/1998 se dotýkal obecné roviny problematiky zpoplatňování výherních hracích přístrojů, neshledal soud důvod, proč by odkazem na zákon o loteriích jako celek nebylo zřejmé, zda bylo třeba vycházet z definice podle § 17 odst. 1 zákona o loteriích či z definice podle § 2 písm. e) zákona o loteriích, neboť z obecnosti čl. 2 vyhlášky č. 17/1998 logicky vyplývalo, že rozhodným ustanovením pro definování pojmu výherní hrací přístroj byl § 2 písm. e) zákona o loteriích.

Žalobce zpochybňoval ve vztahu k předmětu zpoplatnění vyhlášku č. 17/1998 i z důvodu, že vyhláška nezakotvila, že se pro účely obecně závazné vyhlášky považují za výherní hrací přístroje i koncové terminály CLS, resp. interaktivní videoloterní terminály, či jiné přístroje podobné výherním hracím přístrojům. Statutární město Brno tak nevyužilo hypotetického zákonného zmocnění ke zpoplatnění těchto zařízení.

Žalobcem namítané nevyužití zákonného zmocnění v rámci vyhlášky č. 17/1998 nelze bez dalšího stavět pouze na skutečnosti, že vyhláška odkazovala na právní předpis jako celek a nikoli na jeho konkrétní ustanovení. Předmět poplatku vymezovala vyhláška č. 17/1998 zcela v souladu s § 10a zákona o místních poplatcích, s jehož textem vyhláška plně korespondovala. Pojem výherní hrací přístroj byl vyplnitelný výkladem pojmu na základě zákona o loteriích. Pochybnosti žalobce ohledně toho, která z definic výherního hracího přístroje byla použitelná pro účely místních poplatků, nebyly na místě, jelikož definice podle § 17 odst. 1 zákona o loteriích vykazovala ve vztahu k definici dle § 2 písm. e) zákona o loteriích charakter speciality. Nelze tak souhlasit s názorem žalobce, že správce poplatku neměl ve zpoplatňovaném období podklad pro zpoplatnění interaktivních videoloterijních terminálů v podobě obecně závazné vyhlášky.

Na základě výše uvedeného nelze souhlasit s názorem žalobce, že byl zatížen poplatkovou povinností nad rámec zákona a postupem žalovaného tak došlo k porušení čl. 11 odst. 1 a odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

Žalobce spatřoval v postupu žalovaného porušení zásady „in dubio mitius“ - v pochybnostech ve prospěch poplatníka jako subjektu soukromého práva, neboť v případě že legální pojem vykazoval znak neurčitosti, správce poplatku i žalovaný měli postupovat při výkladu a aplikaci pojmu ve vztahu k poplatníkovi mírněji.

S ohledem na výše uvedené (zejména s ohledem na nález Ústavního soudu ze dne 14.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ve věci obecně závazné vyhlášky města Chrástavy) se soud přiklonil k závěru, že pojem „výherní hrací přístroj“ neumožňoval dvojí výklad. Podle názoru soudu bylo z uvedeného nálezu Ústavního soudu patrné, že videoloterijní terminál lze subsumovat pod pojem „výherní hrací přístroj“ ve smyslu definice podle § 2 písm. e) zákona o loteriích a následně pak i ve smyslu čl. 2 vyhlášky č. 17/1998. Postup žalovaného, kdy pod pojem „výherní hrací přístroj“ subsumoval i interaktivní videoloterijní terminál nelze považovat za postup, kterým by docházelo k bezdůvodné aplikaci výkladu pro poplatníka tvrdšího a zasahujícího jeho soukromou sféru nad rámec požadovaný zákonem. Závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16.8.2008, č.j. 7 Afs 54/2006-155, nálezu Ústavního soudu ze dne 15.12. 2003, sp. zn. IV ÚS 666/02, nálezu Ústavního soudu ze dne 13.9.2007, sp. zn. I. ÚS 643/06 a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.7.2005, č.j. 2 Afs 24/2005-44 tak nebyly v souzeném případě aplikovatelné.

Jako *Obiter dictum* soud připomíná legislativní vývoj v dané problematice. Zákonem č. 305/1997 Sb. byl do zákona o místních poplatcích s účinností od 1.1.1998 zaveden poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. Zákon č. 300/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, přinesl mj. novelu zákona o loteriích a zákona o místních poplatcích.

Cílem uvedené novely bylo postavit najisto úpravu týkající se provozování loterií a jiných podobných her prostřednictvím centrálního loterního systému s koncovými interaktivními videoloterijními terminály. Tato novela přinesla mj. legislativní vymezení centrálního loterního systému (jak jej výše obdobně vymezil soud podle dosud platné právní úpravy), prostřednictvím kterého lze provozovat sázkové hry. Nově tak bylo v ustanovení § 2 písm. l) zákona o loteriích stanoveno, že funkčně nedělitelným technickým zařízením centrálního loterního systému je „elektronický systém tvořený centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a neomezeným počtem připojených koncových interaktivních videoloterijních terminálů (dále jen „interaktivní videoloterijní terminál“). Centrální řídicí jednotka řídí veškeré herní procesy, losuje výsledky na základě uplatnění náhody, rozhoduje o všech výhrách a výhry okamžitě zobrazuje na interaktivním videoloterijním terminálu, provádí správu vkladů vložených sázejícími a provádí veškerou administraci spojenou s průběhem hry. Centrální řídicí jednotka se musí vždy nacházet na státním území České republiky. Interaktivní videoloterijní terminál je obsluhován přímo sázejícím a slouží pouze jako zobrazovací jednotka centrálního loterního systému.“ Novela rovněž upravila znění zákona o místních poplatcích tak, že z § 1 písm. g) a § 10a jednoznačně vyplývalo, že poplatku podléhá každý koncový interaktivní videoloterijní terminál. Tím byl nepřímo potvrzen záměr zákonodárce zpoplatnit takový systém provozování loterií a jiných podobných her v souvislosti s přijetím zákona č. 183/2010 Sb., kterým byly do zákona o místních poplatcích vloženy pasáže týkající se „jiných technických herních zařízení“. Přijetím zákona č. 300/2011 Sb. tak byly potvrzeny i správné argumentační závěry správce poplatku a žalovaného. Další novela byla provedena zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. Tento zákon přinesl změnu systematiky, zrušil místní poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj, koncový interaktivní videoloterijní terminál a herní místo lokálního herního systému, a nahradil je odvody z loterií a jiných podobných her.

V. Závěr a náklady řízení

Po provedeném řízení soud shledal, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a nemá oporu ve správním spise dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., pročež soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm žalovaný rozhodne vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního). Především by měl za zachování všech procesních pravidel vyjasnit pochybnosti vzniklé ohledně konkrétních počtů povolených zařízení.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému ve výši 5.904 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč a z odměny za právní zastoupení, a to za jeden úkon právní služby (převzetí právního zastoupení) ve výši 2.100 Kč a jeden režijní paušál ve výši 300 Kč, vše dle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a 13 odst. 3 vyhlášky č.

177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31.12.2012 (srov. čl. II vyhlášky č. 486/2012 Sb.), navýšené o daň z přidané hodnoty, jejíž sazba činí 21 %.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. října 2013

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu